

KURJER WIECZORNY

wychodzi codziennie popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

Redakcja:
ulica Dunajewskiego Nr. 5
Telefon Nr. 1310
Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Prenumerata miesięczna bez odno-
szenia 850 tys. Mk, z odnośnieniem lub prze-
syłką pocztową 1.000.000 Mkp.
Zagranicą miesięcznie 2.000.000 Mkp.

Cena numeru 40.000 M.

Ceny ogłoszeń za 1 wiersz milimetry:
Zwykłe 8.000 Mkp. Nadstawione 18.000 Mkp.
Po kronice 24.000 Mk. Na pierwszej stro-
nie i między giełdami 32.000 Mk.
Ogłoszenia zamiejscowe 25% drożej. — Ogłoszenia
zagraniczne 100% drożej. — Ceny powyższe obowią-
zują od dnia z mianą w nagłówku.

Administracja:
ulica Dunajewskiego Nr. 5
Telefon Nr. 1310
Konto czekowe P. K. O. Nr 152670

Dywany perskie — smyrneńskie — kilimy
w wielkim wyborze poleca
DOM MEBLOWY M. PLESZOWSKI Kraków, Mały Rynek L. 2.
Ceny konkurencyjne! Tel. 4136—3538.

Dostarczamy każdą ilość
CHLORMAGNEZJUM jako zastępcy firmy **„Deutscher Chlormagnesium-Verband“**
Ponadto polecamy nasze bogato zaopatrzone składy
odczynników chemicznych, szkła, porcelany, oraz
wszelkich przyborów i aparatów laboratoryjnych.
BIURO INŻYNIERSKIE „CHEMOTECHNIKA“
Sp. z ogr. odp. 384
Kraków, Rynek Gł. 39. Tel. 4370

FUTRA w największym wyborze
według najnowszych modeli
poleca po przystępnych
cenach firma
Antoniego Trąbki Syn
Skład Futer, Kraków, ul. Szewska 12.

SKŁAD FUTER
G. RIESER, Kraków, Mikołajska 4
(Mały Rynek) 224
poleca futra po cenach umiarkowanych,
przyjmuje wszelkie zamówienia w zakresie
kuśnierswa wchodzące.

SKŁAD FORTEPIANÓW
PIANIN I FISHARMONIJ
Helena Smolarska 310 1—12
KRAKÓW, Szewska 9 I-sze p. — Telefon 4365
Wyłączne zastępstwo firm:
Bechstein, Blüthner, Bösendorfer.

FORTEPIANY, PIANINA
także używane można najszybciej nabyć tylko u firmy
Zygmunt Raba nast., Kraków, ul. św. Anny 3. 301

Rękawiczki nappa (angielskie) sarnie (do prania w wo-
dzie) futrzane i inne damskie i męskie
A. BROSS, KRAKÓW, 260
Florjańska 44 narożnik obok Bramy Florjańskiej tel. 3269

PORCELANA
sprzedaż detaliczna ulica **Rajska 8**
sprzedaż hurtowna ulica **Lubicz L. 2**
Unger & Kułakowski
Kraków. — Telefon 2164. 253

Dolar w Krakowie 3 980.000
Dolar w Warszawie 3,800.000

Dorten na żołdzie Komisji międzysojuszniczej?

Eilwese, 10 grudnia. Komunikat Radiostacji niemieckiej podaje wiadomość z Duisburga, według której przywódca separatystów Dorten, a tem samem cały ruch separatystyczny w Nadrenii, miał być rzekomo popierany finansowo przez komisję

nadreńską. Dorten miał się zwrócić do wysokiego komisarza Tirarda o wypłacanie mu 40 tysięcy franków dziennie. Znaczną część tych pieniędzy, jak donosi komunikat, miał Dorten otrzymać.

O pomoc dla Niemiec

Berlin, 10 grudnia. Odbił się tutaj międzynarodowy kongres w sprawach pomocy dla Niemiec. W kongresie wzięli udział przedstawiciele władz i organizacji humanitarnych. Obecni byli również przedstawiciele ambasady francuskiej, poseł austriacki i czechosłowacki i przedstawiciel Rosji. Przybyły nadto delegacje międzynarodowej ligi

pomocy ze Szwajcarii, Francji, Norwegii, Danii, Anglii i Polski, Czechosłowacji, Jugosławii, Szwecji, Hiszpanii, Włoch, Belgii, Kanady i Rosji. Obok mówców niemieckich przemawiał także przedstawiciel holenderskich robotników transportowych, oraz przedstawiciel francuskiej ligi byłych uczestników wojny.

Rozruchy w Atenach

Ateny, 10 grudnia. Po wiecu, który się odbył za wiedzą władz, rojalisci urządzili burzliwą manifestację, podczas której dano szereg strzałów w kierunku republikanów. Dwie osoby zostały zabite, około 20 rannych. Wojska przywróciły porządek.

Londyn, 10 grudnia. Do Biura Reutera donoszą z Aten: Urzędowo ogłoszono, że wykryte zostało nowe sprzysiężenie, które było dalszym ciągiem październikowego ruchu powstańczego. Aresztowano wiele osób, między innymi wielu byłych oficerów.

Wzrost produkcji w kopalniach francuskich

Paryż, 10 grudnia. Jak donoszą pisma, poraz pierwszy od czasu wojny miesięczna produkcja

kopalni francuskich przewyższyła produkcję przedwojenną.

Kwestja Tangeru wpływa ponownie

Paryż, 10 grudnia. Rząd francuski zawiadomił w formie przyjaznej rząd włoski, iż zdaje mu się rzecz niemożliwą przychylić się do życzenia Włoch w sprawie Tangeru. Jak wiadomo, rząd włoski dał do zrozumienia rządowi państw zainte-

resowanych, że chciałby być reprezentowany na konferencji, mającej na celu ustanowienie statutu dla Tangeru. Zresztą zaznaczył rząd francuski, iż prace wspomnianej konferencji są jedynie dalszym ciągiem rokowań rozpoczętych w roku 1912.

Sanacja skarbu a kredyt zagraniczny

Warszawa, 10 grudnia.

Należy już dziś stwierdzić z całą ścisłością, że długie i żmudne starania ministra Kucharskiego, podjęte przy pomocy niektórych senatorów, o uzyskanie pożyczki zagranicznej nie zostały uwieńczone pomyślnym rezultatem. Należy niewątpliwie żałować, że tyle istotnych trudów pertraktacji konferencyj i wyjazdów, bardzo niejednokrotnie skarbu państwa obciążających, poszło na marne, pomimo, że minister Kucharski i najbliżsi mu odani senatorowie, posłowie, zapewniali wszystkich poufnie i publicznie, że sprawa uzyskania znaczniejszej pożyczki zagranicznej w wysokocenionych walutach jest już załatwioną pomyślnie.

Wówczas z wyniosłością i nie bez ironii potraktowano w sejmie i prasie tych wszystkich, którzy śmieli, znając stosunki kredytowo-finansowe zagranicą, wyrazić wątpliwość co do uzyskania pożyczki zagranicznej w obecnych warunkach przez rząd większości. Na radzie ministrów ustalono szczegółowe warunki zaciągnięcia pożyczki i gwarancje państwowe, słowem wszystko było już przygotowane należyście do... zawstydzenia wiecznych niedowiarków, tylko o jednym zapomniano, a to o tem, że uzyskanie kredytu zagranicznego dla mocarstwa tej miary, co Polska, różni się w metodzie jednakże od finansowania doraźnego interesu wywozowego lub importowego, od zawarcia tego lub innego interesu handlowego o ściśle jednostkowym znaczeniu.

Obietnice gładkie i wytworne wzięto za dobrą monetę, „stosunki” jednego z senatorów za istotne załatwienie sprawy, miłe przyjęcie, należne zresztą wszędzie dostojnym przedstawicielom polskiego rządu i parlamentaryzmu, za narzucenie się niemal z pieniędzmi w dobrej walucie. Tymczasem zagranica zbadała dokładnie przez swych agentów handlowych i bankowych stosunki panujące obecnie w gospodarstwie państwowem i narodowem Polski, wymierzyła dobrze intensywność wzrostu drożyzny i kosztów produkcji, nie krapując się bynajmniej urzędowym stwierdzeniem wskaźnika kosztów utrzymania... dla urzędników państwowych i widocznie rezultaty tych zgola... nienaukowych badań były mało interesujące i pocieszające, skoro... pożyczki nieudzielono, a senator Buzek, którego o nieścisłość dla jego wybitnych zasług naukowych pomawiać nie można, stwierdził w senacie, na ostatnim posiedzeniu, iż „pożyczka zagraniczna jest wykluczona, ponieważ wymagałaby ofiary z dumy narodowej”.

Copróżda o tej „dumie” nie słyszeliśmy nigdy z ust p. Kucharskiego, który wogóle nienależy, co stwierdza się raczej na jego korzyść... do ludzi „dumnych”, owszem podobno warunki uzyskania pożyczki zagranicznej były świetne dzięki pośrednictwu bardzo ustosunkowanych senatorów! Ale chodzi o zasadniczą sprawę.

Naprawa skarbu idzie opornie, tak opornie, że obawiamy się, że wielu nie przetrzyma okresu tej „sanacji”. Jest jednak wiele słusznego w ocenie tak wybitnego człowieka, jakim jest p. Witos, iż „będzie coraz gorzej”, przynajmniej tak się rzecz

ma z okresem rządów p. Kucharskiego i jego przyjaciół.

Liczne w tym tygodniu posiedzenia komisji budżetowej i rady finansowej stwierdziły aż nadto wyraźnie, iż nikt z poważniejszych członków stronnictw prawicowych nie wierzy w realność projektów sanacyjnych p. Kucharskiego. Świeżo w senacie p. sen. Karpiński (Zw. lud. nar.) stwierdził, iż jest tak źle, że ustawa o waloryzacji nie już nie zaszkodzi, senator Szarski zbagatelizował w wysokim stopniu projekty p. Kucharskiego mówiąc, „że ustawa o waloryzacji będzie szkodliwą jeśli inflacja będzie nadal trwała, jeśli zaś inflacja ustanie, to ustawa stanie się niepotrzebną”; p. Szerszewski z koła żydowskiego zwałęca wogóle cały plan sanacyjny itd., itd., słowem połączona opinia całej lewicy, mniejszości narodowych i najpoważniejszych przedstawicieli prawicy zgodnie ocenia sytuację finansową jako bardzo poważną, a plany p. Kucharskiego za wielce nieudolne.

W tych warunkach nagle słyszymy z ust referenta ustawy o waloryzacji, iż — дума narodowa nie pozwala zaciągnąć zagranicą pożyczki. Mimo całego szacunku dla wiedzy senatora Buzka nie możemy podzielić jego zdania. W sprawach gospodarczych, zwłaszcza drażliwych wielce prawach finansowych sentymenty nie mogą być czynnikiem kształtującym pozytywnie nasze ustosunkowanie się do konkretnych zagadnień ekonomicznych.

Każdy znający stosunki handlowe i finansowe zagranicą, wie iż popełniliśmy szereg błędów w naszej polityce handlowej, eksportowej itd. i to trzeba przyznać niezawście z winy rządu. Wielu przemysłowców, kupców, bankierów itd. z Anglii, Włoch, Ameryki itd. odjeżdżało od nas z zawodem co do realności wszelkich naszych kalkulacji. Przeżywamy obecnie skutki tego braku zaufania do nas ze strony zagranicy, która w początkach naszej państwowości interesowała się żywo na-

szem drzewem, naftą, ziemiopłodami itd. itd., lokując chętnie kapitały w nasze przemysły, inwestycje itd. Jak jednak później często zrażano się szykanami rządu, zupełną niepewnością ustawodawstwa i praktyki administracyjnej, wreszcie ostatnio olbrzymim wzrostem kosztów produkcji, robocizny szczególnie, a prócz tego traktowanie naszych długów zagranicznych! Jak już stwierdziliśmy poprzednio, budżet na r. 1924 nie przewidywał wogólności pozycji na płacie długów zagranicznych, co podkopuje ostatecznie i beznadziejnie resztki zaufania, jakie dzięki symptomom politycznym ma do nas tu i ówdzie ktoś z banków zagranicznych! W tych warunkach nikt z wierzycieli nie zaufa dłużnikowi, tak nieodpowiednie w dodatku, jak nasi ministrowie skarbu.

Tedy w realizacji kredytu... leży się musimy z możliwie trudnymi i ciężkimi warunkami, i powedźmy szczerze, sami temu jesteśmy winni. Dwa lata temu nikt by nam nie dyktował warunków, gdyż brakło i zagranicy doświadczeń, później poczynionych niestety nie na korzyść naszą przez przemysł i bankowość obcą.

Nie widzimy więc powodów, dlaczego nie mamy pójść śladem Czechosłowacji, Austrii i Węgier w sanacji naszych stosunków finansowych. To, że jesteśmy państwem, nierównie słabszym i potężniejszym, niżli wyżej wymienione, stwierdza, że tembardziej nieodpowiednim był nasz zarząd gospodarczy i administracyjny, co sprawia, iż tem ostrzejsze muszą być środki zaradcze!

Zatem przeciwnie, dopóki jest czas jeszcze, idźmy za przykładem tak gospodarczo silnej Czechosłowacji i jak się okazało o wiele mądrzejszej po wojnie, niżli przed wojną Austrii, a nadewszystko, strzeżmy się własnej inwencji w rodzaju nieprzemysłanych planów Kucharskiego. Zastawienie cel i monopolu nie będzie nigdy tak poważną ofiarą z naszej dumy narodowej, jak obniżenie naszej stopy życiowej, osłabienie tempa życia gospodarczego i wogóle zubożenie, grożące nam obecnie silniej niżli kiedyindziej. A p. Kucharski i jego przyjaciele dobrze uczynią, jeśli oprą się na gruntownie przemysłowych reformach skarbowych za granicą, odkładając nagle tworzenie nowych planów finansowych na lepsze czasy.

TELEGRAMY

Ameryka a badanie położenia finansowego Niemiec

Paryż, 10 grudnia. „Journal” donosi z Waszyngtonu: Departament stanu oświadcza, że plan komisji odszkodowań w przedmiocie zbadania położenia finansowego Niemiec przy współudziale A-

meryki jest zasadniczo możliwy do wykonania. Rząd Stanów Zjednoczonych zażądał powtórnie w Paryżu wyjaśnień uzupełniających.

O wzmocnienie armii amerykańskiej

Paryż, 10 grudnia. „Matin” donosi z Waszyngtonu: General Pershing w swoim rocznym raporcie zaleca podniesienie armii Stanów Zjednoczonych do jej poprzedniego stanu 150.000 ludzi, zamiast do-

tychczasowej liczby 125.000. General Pershing kładzie dalej nacisk na utworzenie pełnego korpusu oficerskiego na czas pokoju.

Znamienny głos o stosunkach handlowych Polski z Rosją

W czasopiśmie „Przemysł i Handel Górnośląski” pojawił się artykuł p. Józefa Zawistowskiego o gospodarczej współpracy z Rosją, oświetlający tę doniosłą kwestję w sposób bardzo zbliżony do kilkakrotnych wywodów, zamieszczonych w tej materii na łamach Kurjera Wieczornego.

Ze względu na zainteresowanie tą sprawą szerokich sfer gospodarczych, podajemy czytelnikom naszemu uwagi p. Zawistowskiego:

Życie w Rosji weszło na drogę restauracji, głód należy do przeszłości, potrzeby ogólne wzmagają się z dnia na dzień, odradza się — chociaż powoli, przemysł wewnętrzny, gwałtownie rozwija się wewnętrzny handel. Miasta się bogacą — wieś biednieje. Przedmioty produkcji fabrycznej drogie — produkty gospodarstwa wiejskiego tanie (ziarno, mąka). Praca rządu w kierunku związania wsi z miastem t. zw. „Smeczka”, daje rezultaty dotychczas słabe. Polityka handlowa zdążyła do utrzymania aktywnego bilansu w stosunku wwozu i wywozu zagranicę, z tej też przyczyny praca handlowa z zagranicą nosi charakter „zasadniczo” eksportowy, podczas gdy import cierpiący jest jako małe necessarium i to import kryty równo-

czesnym eksportem. Handel zagraniczny jest monopolem rządu, względnie przez rząd kontrolowany i może być prowadzony wyłącznie przy współudziale organów rządowych i przy zachowaniu systemu licencyjnego.

Eksportować Rosja może i chce wszystko to, — co ma w nadmiarze, albo to, czego nie może użyć kawał sama: mąka, ziarno, drzewo, len, szczecina, masło, jaja, pierze, kiszki — następnie rudy i szmelc.

Importować — według pojęć naszych powinna by wszystko prawie bez wyjątku, bo potrzebuje wszystkiego. Nie należy tego rozumieć, że istnieje tu głód towarowy. Towary są, jednak są one za drogie i w cenach dla mas niedostępnych, niedostępnych dla chłopów i robotników, w ilościach, niepokrywających stale wzrastających potrzeb. Na drożyznę towaru składają się dwie przyczyny t. j. niepełna produkcja miejscowych fabryk i polityka fiskalna.

Towary przywózowe podlegają wysokiemu ocienieniu. Dla jasności powiem, że przedmioty produkcji fabrycznej dla bezpośredniego użytku konsumenta są od 5 do 10 razy droższe od cen przedwojennych.

Handlem zajmuje się kasta t. zw. nepmanów. — Jest to twór rewolucyjny nowej ekonomicznej polityki, kupiec, który zastosowuje się do istniejących przepisów prawnych handluje, płaci kolosal-

ne podatki i nie mniej kolosalnie zarabia. Wewnętrznymi źródłami hurtowych zakupów to trusty, syndykaty t. j. instytucje rządowe i półrządowe.

Co się tyczy udziału zagranicy w gospodarczym życiu Rosji — to przyjmuje on coraz bardziej normalny i ożywiony charakter. Wielki krok naprzód robiła w tym kierunku Wystawa, która ma się podobno zamienić na stały jarmark. U progu Rosji stoją dziś poważne kapitały angielskie i amerykańskie. Niemcy pośredniczą bardzo energicznie. Pracują poszczególne firmy w ramach statutu o mieaszanych Towarzystwach, jakoteż na warunkach konsygnacyjnych.

Handlu i przemysłu polskiego tu nie widać, nie widać go też na Wystawie — a przyczyny tego jasne, a mianowicie brak zrozumienia gospodarczej sytuacji Europy, niedoceniające interesów, wynikających z handlu z Rosją. Prawda, że zbyt optymizm może być szkodliwym i zapominać o tym nie należy — jednak szkodliwym jest tu bezwzględny pesymizm.

Czy sytuacja polityczna nie przemawia może za chwilową wstrzeźnliwością — jest to rzecz inna. Na polityce się nie rozumiem i powtórzę za tym amerykańskim senatorem: „rzeczą sfer politycznych — robić politykę, a my musimy handlować”!

(Dokończenie nastąpi)

Co było dzisiaj na giełdzie krakowskiej?

Kraków, 10 grudnia

A K C J E	Transakcje w tysiącach marek		A K C J E	Transakcje w tysiącach marek	
	dziś	7/XII.		dziś	7/XII.
P. T. H. I—V em.	510—530	470—508	Syndykat Kosz., Kraków .	200—250	180—200
„Impex”	21—21.6	21	Tłuszcze Trzebinia	4500—4800	4600—4800
„Pharma” (B. Jawornicki)	469—500	465—475	„Krakus” I—VI em. . . .	780—800	750—770
Bracia Rolnicy I em. . . .	325	310	Porcelana Cmielów	850—900	820—830
„Polski Glob”	53—55	65	Fabr. cukru w Chodorowie .	5600—5800	5350—5400
C. Hartwig, Poznań			Elektr. Siersza I—IV em.	200—240	140—170
Zegluga Polska	100—105	100—105	Zakłady przem. „Ryngraf”		
Zieleniewski I—IV em. . . .	18000—18300	16800—17300	S. W. Niemojowski		
Warsz. Parowozyl—III em.	350—380	310—335	Fabr. kapel. w Myślenicach	190	180—190
H. Cegielski, Poznań I—IX	950—990	900—915	Bank Przemysłowy I—VIII	480—500	420—45
„Potęga” Tow. hut. żel. . .			Bank Hipoteczny	925	855
„Lemiesz”			Bank Małopolski	1125—1150	1100—1150
„Trzebinia” I—VI em. . . .	825—900	850—890	Ziemski Bank Kredyt. . . .	240—270	225—240
„Pocisk”		430—440	Powszechny Bank Kredyt.	70—105	78—60
Automotor	350	350	Akc. Bank Związkowy I—IX		
Portland-Cem. Szczakowa			Bank Koherejalny I—IV		200
Górka	18500—18700	18000—18200	Bank Kred. w Warszawie		
Siersza	10700—10800	10600—11000	Bank Związ. Spółek Zarob.	4200—4500	4200—4200
Tapege I—IV em.	4520—4550	4450—4600	Rohn Zielński	480	
Polska Nafta	405—420	370—405	A. Piasecki	500	
Oikos	5800		„Agrochemia”	1000—1200	
„Pokucie” Naft. S. A. I em.	310—400	280—325	„Teropol”	120	
Pezet		135—145	„Polski Lloyd”	90	
Strug	1000—1200	800—850	„Kabel”		

Kraków, 10 grudnia. Proces dostosowania się kursów efektów do parytetu walutowego dokonuje się powoli wprawdzie, ale systematycznie i celowo. Proces ten powstrzymywany jest od czasu do czasu występującą gwałtownie potrzebą gotówki i związaną z nią koniecznością realizacji, względnie w okresach silnej wyżłki walut, zaniechaniem rytyku efektów i przeczucaniem się spekulacji zaawodowej na teren „dolarowy”.

Chwilowa względna stabilizacja marki, a raczej zahamowanie obłędnego tempa zwyżkowego walut, jakiego widownią była do niedawna jeszcze giełda pieniężna, przyczyniła się w znacznej mierze do poprawy kursów efektów.

Na dzisiejszem zebraniu poprawa kursów przybrała żywsze tempo i dotyczyła prawie wszystkich efektów bez wyjątku. Najsilniej zwyżkowały papiery, których zbyt niski kurs nie był niezem usprawiedliwiony, a więc np. Strug (— 350.000), — Trzebinia żelazo (— 210.000).

Dużem zainteresowaniem cieszyły się papiery arbitrażowe, zwyżkujące równolegle z dolarem, a raczej korona austriacka. Zieleniewski poprawił się o okragły milion, Górka o pół miliona.

W akcjach bankowych zwróciła uwagę silna zwyżka akcji Powszechnego Banku kredytowego (blisko 90 proc.).

Tendencja na pogiełdzie bardzo mocna. Jaworzno osiągnęło rekordowy kurs 31 milionów, zrównawszy się w ten sposób z najsilniejszą akcją giełdy krakowskiej z gazami. Na ultimo kursa bardzo wysokie.

Na giełdzie pieniężnej tendencja dla walut i dewiz zwyżkowa. Nie brak głosów, twierdzących, że tłumione dzięki interwencji P. K. K. P. kursa walut już w najbliższych dniach „ruszą” znowu naprzód.

AKCJE NA POGIEŁDZIE.

Jaworzno drobne 34000, grube po 25 — 31500 do 32.000, bez ultimo 43, Gazy 34000—35000, Len 2500 do 2800, bez ultimo 3900, Nitrat 350, Lokomotywy 600—6800, Azot 400—500, Silesia 4500—4700, Węglówki 40—45, Olkusz 750, Nafta Krosno 2200—2400, Chybie 9150—9200, Gloria 250—300, Miljonówki 300.000.

KURSA WALUT I DEWIZ W OBROTACH BANKOWYCH.

Waluty: Dolary 3,980.000, franki szwajcarskie 690.000.

Czeki: Nowy Jork 3,900.000—3,960.000, Zurych 689 tys. do 693 tys., Praga 114.000, Wiedeń 56—56 i jedna czwarta.

Giełda poznańska

Poznań, 7 grudnia. Bank Przemysłowców 3000, 2850—2900, Bank Związku Sp. zar. 4250—4000, Poznański Bank Ziem. 700, P. Bank handl. 2500, Bank Młynarzy 120, Bank Zjednoczenia 550, Arkona 1800, Browary Krotoszkowskie 3200—3500, Barcikowski 350—400, Cegielski 900—850—875, Centrala rolników 230—250, Centrala Skór 2500, Goplana 270, Hurtownia Spółek spoż. 250—300, C. Hartwig 550—600, Hartwig-Kantorowicz 3500—3300, Hurtownia Związkowa 80—85, Hurtownia Skór 550, Herzfeld Victorius 6500, Iskra 2400, Juta 1200—1090—1100, Luban 70000—75000, Dr Roman May 37000—39000, Młynotwórnia 1100—1300, Młyn Ziemiański 1400, Patria 2000—2500—2250, Piótno 1200, 1250—1200, Papiernia Bydgoszcz 650—750—700, Pneumatyk 85000—95000—90000, Poznańska Spółka Drzewna 1800—1700, Spółka stolarska 2500, Starogardzka Fabryka mebli 500—550, Tkanina 650—630, Ujia 900—8500, Wagon Ostrowo 2800, Wisła-Budgoszcz 17000—15500, Wytwórnia chemiczna 200—220, Ziednoczone Browary Grodziska 1800, Len w Toruniu 4000, Tartak na Wrześni 100, Brzeski — Auto 1200, Cukrownia Zduny 38000—39000, Garbarnia parewa 550, Lakoma 1000—1200, Pendowski 500.

GIEŁDY ZAGRANICZNE

Dzisiejsza giełda w Zurychu

Zurych, 10 grudnia 1923. Otwarcie giełdy: Berlin — — —, Holandia 217³/₄, N. York 573 —, Londyn 24.98, Paryż 30.55, Medjolan 24.80, Praga 16.72¹/₂, Budapeszt 0.03, Bukareszt 2.90, Belgrad 6.50, Sofia — — —, Warszawa — — —, Wiedeń 0.0080¹/₂, Austr. kor. stempl.

Zurych, 10 grudnia. Zamknięcie giełdy: Berlin — — —, Holandia 217.75, Nowy Jork 573¹/₄, Londyn 25.00, Paryż 30.55, Medjolan 24.62, Bruksela 26.30, Praga 16.72¹/₂, Budapeszt 0.02,95, Bukareszt 2.85, Belgrad 6.47¹/₂, Sofia 4.10, Warszawa — — —, Wiedeń 0.00080¹/₂, Austr. korona stemplowana 0.00080¹/₂.

Ostatnie telegramy

Strajk generalny w Wiedniu

Wiedeń, 10 grudnia. W dniu dzisiejszym wybuchł w Wiedniu strajk generalny, który oparował wszystkie gałęzie pracy nie wyłączając zakładów użyteczności publicznej, jak telefonów, telegrafów, elektrowni, gazowni i t. p.

Wojna domowa w Meksyku

Meksyk, 10 grudnia. Między wojskami regularnymi a powstańcami stoczona została pierwsza bitwa. Donoszą jakoby powstańcy zyskali na terenie. Generał Calles mianowany został dowódcą wojsk operacyjnych.

Ze spraw skarbowych

Jak się dowiadujemy, Węgry, które opracowały zupełnie zbliżony do planu finansowego p. Kucharskiego projekt sanacji skarbu (waloryzacja podatków), cofnięty ostatnio cały przygotowany materiał w tej sprawie widocznie pod wpływem także i stosunków polskich. Pan Kucharski wzorował się na planie węgierskim, który mógł być dla Polski pouczający ze względu na zbliżone warunki gospodarcze, brakło mu jednak tej ścisłości w opracowaniu projektów, studiach przygotowywanych, jak eschuje od pewnego czasu wszystkie niemal projekty Węgier.

U nas „plan finansowy” dojrzał „pewnego pięknego poranku”. I to w głowie p. ministra skarbu. Może także zresztą i któregoś ze zdolniejszych referentów VIII lub IV stopnia służby państwowej. Ale studia, badania itd. to niepotrzebny balast! wszak zależy na szybkości pomysłów i idei „a ja-koś tam będzie”. I to nie na małych, „nie nie znaczących” Węgrzech, lecz w dużym, potężnym państwie polskiem!

Maison de Fourrures
Magazyn futer i zakład kuśnierski

PINKUS HALPERN
234
Kraków, Grodzka 45, — telefon 2269 (wejście od ul. Senackiej)
posiada na składzie wielki wybór gotowych futer damskich i męskich.
Zamówienia wykonuje się szybko i tanio.

MASZYNY
do pisania i do rachowania

przyjmuje do gruntownej naprawy i czyszczenia pierwszy
w Małopolsce zakład mechaniczny
Włodz. KEYHA, mechanik, ul. Florjańska 3

GIEŁDA WARSZAWSKA

Warszawa, 10 grudnia. Giełda. Akcje. Cyfry w tysiącach marek polskich. Bank dysk. 3600, Bank dla handlu i przem. 875—900, Bank kred. 1100, Bank wileński 160—220—200, Bank zjezd. ziem pol. 950—900—950, Bank handl. Poznań 2400, Bank współdz. pow. kred. 80, Cerata 175—166, Puls 280—290—285, Wildt 410—400—410, Cukier Warszawa dr. 5500—5100—5200—5050—4700—4950, Częstocice 4050—4125—4100—4400—4500—4450—4750—4650 dr. 4900—5200—5100, Firley 410—440—425, Drzewny przemysł 650—695, Cegielski 850—915—905, Modrzejów 10000—10500 dr. 12000—11000—11500, Orthwein 425—375—400, Ursus 750—760—755, Parowozy 340—365—350, Zawiercie 390000—405000—397500, Norblin 1250—1100 dr. 1800, Unia

8000—8250—8000, Maszyny rol. 350, Przemysł leśny 160—170, Fitzner Gamper 7400—8000—7600, Bank handl. Warszawa, 3300, Bank przem. Lwów 480, Bank zach. 2250—2100, Bank zw. ziem. 400—410—400, Bank zw. sp. 4200—4150—4200, Sole potas. 5400—5100—5200, Kijewski 2800—2600—2800, Czersk 800—950—810, Gosławice 1550 VI. 1100—1150, Michalów 1750—1550—1650, Łazy 225—250—230, Węgiel 6000—6100—6000—6250—6400—6300—6800—6500—7200 dr. 7500—7200, Lilpip 655—630—650, Ostrowiec 14350—14650—14575, Ron Zielński 400—395 IV 350, Pocisk 410—440—430, Zieleniewski 17500—18000—17750, Żyrardów 35000—36000—35500, Chodorów 5250—5050—5500, Spies 850—920—900,

Warszawska giełda pieniężna

Warszawa, 10 grudnia. Giełda. Waluty. Dolary Stanów Zjednoczonych 3,800.000 sp. 3,838 tys. k. 3,762.000, Frank złoty w kupie 739.850, Bony 600 tys., 610.000—590.000, Milionówka 10 tys., 12.500 do 14.000, pożyczka złota 6 milionów do 6,450 tys. do 6,400 tys.

Czeki: Belgia 176,950, sp. 177.500 k. 174.500, Holandia 1,463.000—1,460.000, Praga 111300—109500, Londyn 15,875 tys. do 16,850 tys. sp. 17,020 tys. k. 16,680.000, Nowy Jork 3,800 tys. sp. 3,838 tys. k. 3,762 tys., Paryż 205.000 sp. 207.000 k. 203.000, Szwajcaria 671 tys. do 662,350 sp. 668.500 k. 653 tys., Wiedeń 53.40—53 sp. 53.50 k. 52.50

Przedsiębiorstwo Elektryczne Kraków, św. Tomasza 8, tel. 3198. Warsztaty i składy Kościuszki 4.
Inż. Bolesław Jurski Dostarcza z własnych składów elektromierze dla prądów stałego i zmiennego.

Delagacja Związku Przemysłowców u p. Ministra przemysłu i handlu p. Szydłowskiego

Obecna krytyczna sytuacja, jaka się wytworzyła w przemyśle Zachodniej Małopolski, grożąca bezrobociem, spowodowała Dyрекcję Związku Przemysłowców Zachodniej Małopolski do podjęcia kroków celem złagodzenia sytuacji w przemyśle naszym. Dnia 7 bm. odbyła się konferencja przewodniczących poszczególnych sekcji przy Związku Przemysłowców, celem omówienia obecnej sytuacji wywołanej brakiem kredytu dla przemysłu zachodniej Małopolski i związaniem z niem postępującym bezrobociem. Na konferencji tej uchwalono zwrócić się do p. Ministra Szydłowskiego o pomoc w tym kierunku, ażeby Ministerstwo Przemysłu i Handlu wywiedniało większe kredyty w P. K. K. P. dla zachodniej Małopolski odpowiednio do siły produkcyjnej i handlowej Małopolski, oraz ażeby Dyrekcji P. K. K. P. w Krakowie udzielono szerszych pełnomocnictw w załatwianiu podań o kredyty i ażeby celem szybszego załatwienia prośb o kredyty utworzona została komisja opiniodawcza przy P. K. K. P., w skład której weszliby przedstawiciele Związku Przemysłowców, Izby Handlowej i Przemysłowców w Krakowie, Województwa Wydz. Przemysłowego. Na podstawie tej uchwały odbyła się dnia 9 bm. konferencja przedstawicieli Związku Przemysłowców u p. Ministra Szydłowskiego, która była w tym czasie w Krakowie. Na konferencji tej brali udział p. Prezydent Epstein, p. Prezydent Schmitzek, p. Dr. Merz,

Dyr. Zborowski i raz Sekretarz Związku p. Dr. Salpeter. P. Prezydent Epstein przedstawił p. Ministrowi Szydłowskiemu położenie, w jakim się znajduje obecnie przemysł zachodniej Małopolski, zwracając uwagę, że szeregi fabryk rozpuszczają dzisiaj robotników, w szeregu fabryk ograniczono czas pracy i że brak kredytu wywołuje coraz to silniejsze bezrobocie a nawet trudności w wykonaniu zobowiązań podatkowych. P. Minister Szydłowski obiecał delegatom zająć się intensywnie sprawą Zachodniej Małopolski, przyczem oświadczył, że starać się będzie, ażeby kredyty przydzielane przez P. K. K. P. przemysłowi zachodniej Małopolski odpowiadały trzydniowej produkcji przemysłu, albowiem klucz ten ma być zastosowany dla całego przemysłu. Równocześnie zwrócił p. Minister uwagę, że w najkrótszym czasie należy się spodziewać stabilizacji marki polskiej na podstawie planu sanacyjnego Rządu. Delegaci zwrócili również uwagę, że należałoby wprowadzić wolny obrót walutami, a więc znieść ograniczenia dewizowe, przez co skuteczniej działać będzie mógł Rząd przeciw zwyżce obcych walut i umożliwi obroty handlowe. P. Minister Szydłowski przyrzekł przychylnie załatwić postulaty Związku Przemysłowców Zachodniej Małopolski, — oświadczając, że najprawdopodobniej do dnia 15 stycznia 1924 r. będą ograniczenia dewizowe zniesione.

Nowiny w kilku wierszach Włochy ratyfikują układ z Ukrainą sowiecką

Rzym, 10 grudnia. Senat przyjął układ włosko-rosyjski i włosko-ukraiński zawarty 26/12 1921 r.

Ofiara wiedzy

Paryż, 10 grudnia. Dr. Soret z Havru poddał się powtórnie operacji amputacji prawej ręki. Dr. Soret padł ofiarą długoletniej pracy nad radium.

NADESLANE

Nowe i używane automobile, pneumatyki „Michelin” „Semperit” i maszyny, oraz wszelkie części składowe do automobili poleca

252 1-10

Jeneralna reprezentacja na Małopolskę samochodów firmy „BERLIET”

Auto-Garaż STANISŁAWA SZYBOWICZA

Kraków, ulica Arjańska 1 — Telefon 3477
roboty w zakres przemysłu automobilowego
hodzące wykonywa pędko i solidnie.

NA GWIAZDKE!!

Wszelkie figury artystyczne gipsowe tak świeżo jak kościelne oraz komplety szope kościelnych z 1-8 lub 3 figur po cenach hurtownych dostarcza

266

PLASTYKA

Fabryka culewów art. sp. z o. o. plac Biskupi 20.

Najtańsze

źródło zakupu dywanów perskich

E. KLENNMAN,

Kraków, ulica Sławkowska 18. 351

Zęby sztuczne, oraz wszelką biżuterję, kupuję po najwyższych cenach

323

Meicer, Sławkowska 16.

Rogóżki

w wielkim wyborze oraz wszelkie artykuły gospodarskie poleca

L. Weinling, Kraków, Grodzka 26, tel. 1596. 273

Ważne!

304

dla P. T. urządzających Bale, Zabawy i Dancingi.
Daje w komisową sprzedaż najprzedniejsze wódki, likiery i wina.
raz mierz ugorzany, Kraków, Szczepańska 11.

KRONIKA

ZJAZD DELEGATÓW MIAST MAŁOPOLSKI odbędzie się dnia 15 grudnia br. w Krakowie w sali Rady Miejskiej z następującym porządkiem dziennym: Ustawa o tymczasowym uregulowaniu finansów miejskich w praktycznym zastosowaniu. 2) Dyskusja i wnioski. Początek zjazdu o 10 rano.

ZJAZD DELEGATÓW IMCY. W ciągu ubiegłych dwóch dni świąt obradował w Warszawie pierwszy walny zjazd delegatów Polkiej YMCY przyczem w obecności prezydenta Rzeczypospolitej nastąpił uroczysty akt przekazania Polkiej YMCY polskiemu zarządowi. Odnosny akt odczytał pan Super przedstawiciel międzynarodowego Komitetu YMCY Ameryki północnej.

POŚWIĘCENIE NOWEJ FABRYKI materiałów wybuchowych. Wczoraj odbyło się w Niewiadowie pod Tomaszowem rawskim uroczyste poświęcenie w Polsce fabryki materiałów wybuchowych. Spółki akcyjnej „Nitrat”. Między zaproszonymi gośćmi znajdowali się przedstawiciele sejmu, rządu, senatu, szefowie wojskowych misji francuskiej i włoskiej, przedstawiciele wojskowości tudzież przemysłu i handlu.

SPĘD BYDŁA. Na targi od 1—7 grudnia 1923 spędzono buhaji 78, wołów 54, krów 301, jałówek 174, cieląt 343, owiec 9, kóz i baranów, nierogacizny 1142, razem 2101 zwierząt. Płacono za jeden centnar męczyzny żywej wagi: buhaje od 21 milionów do 36,400 tys. mkp. woły od 25 mil. do 41,600 tys., krowy od 18 mil. do 35 mil., jałownik 19,500 tys. do 35 mil., cielęta od 25,000 do 42,300 tys., nierogaciznę 40,200 do 68 mil.

Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano: na konsumcję miejscową 1923 sztuk, konsumcję innych gmin kraju i ciał 173 sztuk. W porównaniu ze spędami w przeszłym tygodniu było więcej 146 sztuk bydła, zaś 68 cieląt, 5 kóz i 86 świń mniej, czyli razem 113 sztuk mniej.

ŚMIERTELNE OPARZENIE. Rose Stanisława, córka muzyka, lat 2 i pół, w domu przy ul. Starowisłnej 47 wpadła do baniaka z gorącą wodą i poniosła oparzenie drugiego stopnia na całym ciele. Przez wieziono ją do szpitala św. Łazarza w stanie bez nadziei.

CO ZGUBIONO? Julia Węśłówna, zam. przy ul. Lubelskiej 1. 30, zgubiła dnia 8 bm. na ul. Siennej srebrny damski zegarek w skórze, wartości 10 milionów mkp.

— Tadeusz Borzęcki, słuchacz filozofii, zgubił w sobotę 8 bm. w teatr: Słowackiego przy odbiorze garderoby portfel z papierami wojskowymi. Wobec licznych zgubień w ostatnich czasach, przypominamy, że przedmioty, znalezione należy zwracać do Ekspozytury urzędu śledczego przy ul. Kanoniczej.

Kronika policyjna

ARESztOWANO Jana Kopytkę pod zarzutem sprzeniewierzenia 8 mil. mkp. na szkodę swego pra-

codawcy, Józefa Leibowicza, zam. w Rynku Głównym.

SKRADZIONO Hermanowi Henrykowi, zam. przy ul. Blich z zamkniętego mieszkanka kurtkę futrzaną, podbitą czarnymi baranami, wierzch ciemno popielaty wartości 10 milionów mkp.

— Do zamkniętego strychu Jonasza Schnapy, zam. przy ul. Kupa włamano się przed kilku dniami i skradziono bieliznę wartości 30 mil. mkp.

KRADZIEŻ CZEKU NA 50 FUNTÓW SZTERLINGÓW. W nocy z dnia 9 na 10 bm. w pociągu Lwów—Kraków skradziono urzędnikowi firmy Polski handel żelazem czek z żyrom Spółki Akcyjnej „Koks” w Katowicach, opiewający na kwotę 50 funtów szterlingów (800,000.000 mkp.).

REPERTUAR

TEATR MIEJSKI (początek o godzinie 7 1/2)

Poniedziałek popoł.: „Sen nocy letniej”; wieczór: „Świecznik”.

BAGATELA (początek o godzinie 8-mej)

Poniedziałek: „Dzwonek alarmowy”.
Wtorek: „Mężczyzna zwierzę i cnota” (premiera).
Środa: „Mężczyzna zwierzę i cnota”.
Czwartek: „Mężczyzna zwierzę i cnota”.

KINOTEATR „REDUTA” (ulica Lubicz)

Poniedziałek: „Hrabia szoferem”.
Wtorek: „Hrabia szoferem”.

KINO „WARSZAWA” (ulica Stradom 15)

Poniedziałek: „Hrabina Paryża i apasz”, IV część

Przedmioty srebrne oraz z chińskiego srebra

własnego wyrobu według najnowszych fasonów poleca po cenach konkurencyjnych

326

Wytwórnia wyrobów srebrnych i metalowych FELL, Spółka z ograni. odpow.
Kraków, ulica Zielona L. 5.

Przyjmuje się wszelkie reparacje oraz do srebrzenia, złocenia i zupełnego odnowienia.

Już nadeszły ostatnie nowości dla Pań
oraz jedwabie na karnawał, wielki wybór Crepe de chine we wszystkich kolorach
przez cały Grudzień 10% rabatu od cen rynkowych
Dom Towarowy Benno Brettner Kraków, 370
Rynek Gł. 13

LEOKREM

ODTŁUSZCZONY DO RAK I TWARZY
do nabycia we wszystkich składach
perfumeryjnych, drogerjach i aptekach

o o o o tam gdzie i CHLORODONT o o o o
o o LABOLATORJUM „LEO“ KRAKÓW. o o

WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Ceny złota i srebra

Złoto: Dolar 3.563.000, Rubel 1.833.100, Marka niem. 848.600, Korona austr. 721.800, Unia łacińska 687.400, Gulden hol. 1.432.000, Funt szt. 17.337.600, Dukat 8.145.000, Korona skand. 954.700, 1 gram złota 2.357.756.

Srebro: Rubel 1.218.200, Marka niem. 338.400, Korona austr. 282.600, Unia łac. 282.600, Floren austr. 752.100, Gulden hol. 639.700, Szyling 354.100, dolar 1.628.100, Korona skand. 406.100, 1 gram srebra 676.097.

Ceny ziemiopłodów

Kraków, 7 grudnia. Płacono w tys. mkp. za 100 kg.: Pszenica 14.000—14.500, żyto 9000—9500, owsies 7000, jęczmień zwykły 7500, jęczmień browarniany do 9000, siekanka i krupy do 11000, gryś do 28000, groch polny 26000, groch „Victoria“ 40000, fasola 25000, ziemniaki 1950—2000, mąka pszenna krajowa „0“ 28000, żytnia miejscowa 14.500 żytnia poznańska 15500—16000, otręby żytnie 3500. Tendencja dla zbóż i maki w dalszym ciągu zwyżkowa.

Siano 2500, konieczyzna 3500—4000, słoma mierzwa 1000—1200, słoma prosta 1500. Tendencja na rynku paszy chwiejna, dowóz średni.

Łwów, 7 grudnia. Ceny w tys. mkp. Pszenica 11000—12000 (szac), żyto 8200—8400 (szac), jęczmień browarniany 7800—8000, owsies 6800—7000 (szac), mąka pszenna „0“ 25000 (szac), pszenica „1“ 2000 (szac), pszenica „4“ 15000 (szac), żytnia „0“ 17500 (szac), żytnia „1“ 15500 (szac), otręby pszenne 4500 (szac), żytnie 4300. Transakcje jęcz-

mieniem i otrębami żytniemi przy silnym popycie, w podaży zupełny zastój, tendencja nadal zwyżkowa, usposobienie silne.

Poznań, 7 grudnia. W tys. mkp. Żyto 7000—7300, pszenica 12000—13000, jęczmień zwykły 6500, browarniany 7000—7300, owsies 7300—7600, mąka żytnia 12000—13000, pszenica 22000—23500, ziemniaki fabr. 1550, ospa żytnia 4500, pszenica 5500. Usposobienie mocniejsze, rynek ożywiony.

Warszawa, 7 grudnia. W tys. mkp. za 100 kg. netto loco stacja załadowcza: Pszenica pozn. 13100 kongresowa 13000, żyto poznańskie 7800, kongresowa 13000, żyto poznańskie 7800, kongresowe 7200—7700, jęczmień poznański 7800, owsies kongr. jednolity 7500—7000, poznański jednolity 7350, kasza jęczmienna 1 gat. 15250, mąka żytnia 70 proc. 12700. Loco Warszawa: otręby żytnie 4400, loco skład kupującego Warszawa: pszenica kongresowa 13000, owsies kongr. jednolity 7350—7450. Tendencja mocna, obroty średnie.

PRZEPISY WYKONAWCZE DO USTAWY O PODATKU MAJĄTKOWYM. W ostatnim numerze „Dz. Ustaw i Rozp.“ Nr 123 ukazały się przepisy wykonawcze do ustawy o podatku majątkowym nr 2 i nr 3, zawierające instrukcje o ustaleniu norm szacunkowych majątków ziemskich, przedsiębiorstw przemysłowych i urzędzeń domowego, oraz przedmiotów, służących do osobistego użytku.

Nadto „Dz. Ustaw“ Nr 123 zawiera instrukcje, dotyczące sporządzania spisu płatników i zeznań płatniczych, oraz wzory odpowiednich formularzy.

REORGANIZACJA BANKU ROLNEGO. Min. reform rolnych zamierza zorganizować bank rolny w kierunku rozszerzenia akcji kredytowej dla osadników, oraz znopatrzenia ich w narzędzia rolnicze i budulec. Prócz tego bank udzielałby pomocy kredytowej małym rolnikom. Zamierzona jest równocześnie utworzenie działu parcelacyjnego i przeprowadzającego wykupywanie majątków likwidacyjnych byłej dzielnicy pruskiej. W najbliższej przyszłości mają być utworzone oddziały banku rolnego w Poznaniu, Łwowie, Wilnie i Łucku.

USADOWIENIE SIĘ BOSŁA W KATOWICACH. Jak się dowiadujemy nabyty został wielki gmach hotelu Monopol w Katowicach na oddział Unii banku. Na cele bankowe zmienioną zostanie część znanej kawiarni Monopol i szereg ubikacji hotelowych. Reszta gmachu służyć będzie dotychczasowemu przeznaczeniu.

STATUT BANKU EMISYJNEGO. Onegdaj, komitet redakcyjny rady ministrów przyjął przedłożony projekt statutu banku emisyjnego.

Oficjalna nazwa instytucji brzmi: Bank Polski. Władze instytucji stanowią: Rada banku, ogólne zebranie, dyrekcja.

Rada banku składa się z prezesa i wiceprezesa, mianowanych na wniosek rządu przez Prezydenta Rzeczypospolitej i z 9 członków, wybieranych przez ogólne zebranie. Prezes jest mianowany na 6 lat, wiceprezes na 3 lata.

Skład dyrekcji wybiera rada banku, a zatwierdza minister skarbu.

W skład władz banku wchodzi komisarz rządowy, który czuwać będzie, aby działalność banku była zgodna z obowiązującymi ustawami. Komisarz rządowy ma prawo powstrzymywania uchwał rady, dyrekcji i ogólnego zebrania. W razie sporów rozstrzygać będzie najwyższy trybunał administracyjny.

Cały obieg banknotów banku zabezpieczony musi być zapasem walut obcych i złota do wysokości 30 proc., pozatem musi być pokryty innymi walorami. Kapitał zakładowy wynosić ma 100 złotych, podzielonych na 400.000 akcji, po 250 złotych każda.

WYWÓZ ZBOŻA DO NORWEGJI. Ze względu na to, że firmy polskie, eksportujące zboże, nie mogły dostarczyć zamówionego zboża przez Norwegię w przepisany termin, styczeń, luty, jak tego żądała Norwegia, importerzy zakupili znaczne ilości zboża w Rosji sowieckiej. Pozwolenie rady ministrów na wywóz 10 wagonów zboża do Norwegii, okazało się dla zapotrzebowania państw północnych niewystarczające. Pomimo jednak zakupu rosyjskiego zboża, norweskimi urzędami aprowizacyjnymi czyni starania o zakup w Polsce do 30.000 wagonów zboża, wyznaczone termin dostawy między styczniem a kwietniem 1924 r.

WALNE ZGROMADZENIE POWSZECHNEGO ZAKŁADU PENSYJNEGO odbyło się we Lwowie 8 bm. przy użyciu licznego zjeżdźła delegatów pod przewodnictwem walki wyborczej.

O ile wybory w grupie pracodawców odbyły się szybko na tle krótkiej wymiany zdań, bo w grupie ubezpieczonych walka wyborcza wywołała gorącą i namiętną dyskusję, a niechlujne rokowania nie doprowadziły do kompromisu. Wśród podrażnionej atmosfery wybory odbyły się po opuszczeniu sali na ten czas zmagających grup, a do secesji przystąpiła się również grupa pracodawców, która za sterami w zarządzie nie otrzymała.

Z okręgu krakowskiego weszli do wydziału kierującego z grupy pracodawców pp. Zygmunt Bieżeński, dyrektor banku, Władysław Gaertner, przedstawiciel Izby handlowej i przemysłowej, Dr Władysław Jakubowski, adwokat, z grupy ubezpieczonych, wskutek secesji wszedł tylko Leonhard z Jaworzna.

Z rynku chemicznego

Sprawozdanie handlowe

Już się zaczynają pokazywać oznaki **zastoju** w obrotach na rynku produktów w Mincing-Lane, z wyjątkiem niewielu artykułów — i jak długo świat kupiecki nie będzie wiedział o wyniku ogólnych wyborów, nie można liczyć na poprawę stosunków.

Cukier wykazał nową ostrą zwyżkę, mającą za podstawę chwilową szczupłość jego zapasów, która potrwa jeszcze parę tygodni. **Pieprz** był bardzo poszukiwany, tak czarny jak i biały i cena jego poszła w górę w przeciągu ubiegłych 2 tygodni. — Zapotrzebowanie Kontynentu, powiększyło się znacznie i było wiecie spekulacji na ładunki późniejsze. — **Japońskie produkty**, jak mentol, olej miętowy, kamfora i agar-agar są nieożywione. — Chiński albumen jest droższy. — **Cascara**

Sagrada utrzymuje się nadal mocna na miejscu, jednak ceny świeżych transportów, nie są dobrze widziane przez kupców — spekulanci przy samem źródle starają się ustalić wyższe ceny. — **Pomiędzy olejami rycynus** jest znowu droższy — **kokosowy i palmowy** są mocne. Olej **lniany i terpentynowy** są tańsze. — Rynek chemikalij farmaceutycznych jest nadal **hardzo mocny**, znaczna część artykułów poszła znów w górę. — Sytuacja stała się skomplikowana z powodu stanowiska jakie zajął Rząd angielski wobec niewypelnienia przez Niemców obowiązków reparacyjnych. — **Acetanilid** jest bardzo pożądanym i droższym, **Aspiryna** jest również ożywiona, a sole bromowe poprawiły swą cenę. Tak samo **cał. lact.**, **guaiacol carbonat** i **fenacetyna**. — **Nastrój** w chemikaljach przemysłowych jest dalej bardzo **stały**, jednak obroty niezbyt ożywione.

ANTYMON. — Dalsza zwyżka nastąpiła w cenach zagranicznego — oczyszczonego. — Popyt był ciągły.

GENCJANY. — Cena miejscowa kg złp. 3. Mające nadzieję kalkulują się wyżej.

MAGNEZJA. — Skromne ale stałe zapotrzebowanie zaznacza się na tym rynku, a nastrój jest również bardzo stały. — Krajowi producenci kalkulują około złp. 2,38 za kg, zaś za sproszkowaną cenę wahają się od złp. 2,38 do złp. 2,70, zależnie od ilości.

RTEC. — Obroty były bardzo małe, wobec tego, że zapotrzebowanie krajowe było wprost znikome a za ledwie parę zamówień nadeszło z zagranicy. Niektórzy kupcy twierdzą, że należy to przypisać faktowi, iż zagraniczni konsumenci mogą się obecnie porozumieć wprost z kopalniami z większą łatwością niż poprzednio. Niewielkie ilości sprzedawano na miejscu nieco taniej. **Nastrój** jest raczej przystępny, zwłaszcza, że producenci włoscy są skłonni do sprzedaży. — **Wielkie transporty** mają nadejść w tym miesiącu i to wpłynie na dalszą zniżkę cen.

SZELAK. — Zapowiedziane ładunki, mające nadejść w pierwszej połowie listopada z Kalkuty są bardzo małe — około 10,300 cwt — i to wpłynęło na rynek, który stał się bardzo mocny. — Z drugiej strony, chociaż popyt miejscowy nie był wielki, dostawy jednak prześcignęły zapowiedzianą cyfrę mających nadejść ładunków.

PRZETWORY KROCHMALU. — Krochmal holenderski jest stały. Amerykańska mączka kukurudziana jest niezmieniona.

WANILJA. — Sprzedawano po cenach mocniejszych a nawet wyższych.

Warunki na rynku chemikalij farmaceutycznych są bardzo mocne i nowe zwyżki cen zaznaczyły się z końcem tego tygodnia. — **Zapasy miejscowe** niektórych artykułów stały się ograniczone a ceny ich **wyższe**. — Sytuacja nie daje nadziei nadejścia świeżych transportów — chyba po znacznie wyższych cenach. — **Nieliczne oferty** nadeszły z Niemiec są po cenach „głodowych“ a sprowadzający będą jeszcze musieli sami ponieść owoce 26% reparacji! — **Podatek** ten będzie w dalszym ciągu obowiązywał przy importach z Niemiec, a angielski Urząd cłowy, opierając się na fakcie, iż jest nielegalnie płacić niemieckiemu eksportującemu więcej jak 74% od ceny fakturowej, będzie uważał cenę danej faktury (którą angielski importer zapłaci Niemcowi w pełni) tylko za 74% wartości towaru. — Na przykład, jeśli angielski importer zapłaci niemieckiej firmie £ 100.— i przedłoży Urzędowi cłowemu odnośną fakturę, podatek, jaki mu wymierza, nie będzie 26 £! Tylko £ 100.— zapłaconych Niemcowi będzie uważanych tylko za 74% zapłaty — tak że podatek wyniesie ponad £ 35, od każdego £ 100.—. Interesującym jest fakt, że gdy taka zapłata zostanie uskuteczniiona przez jakąś firmę angielską, równowartość jej będzie dodana do spłat reparacyjnych Niemiec. — W każdym razie nie wydaje się prawdopodobnem, żeby sprowadzono jakąkolwiek ilość towaru na takich warunkach.

ASPIRYNA. — Obroty były znowu korzystne i wszystkie oferty były wkrótce załatwione. — **Cena miejscowa** wydaje się być teraz zupełnie stała kg złp. 82.—. Nie zdaje się, aby inne ceny miały obowiązywać w najbliższym czasie, przeciwnie nie było by niespodzianką, gdyby jeszcze poszły w górę.

SOLE RTECJOWE — są mocne.

METYL SALIC. — daje dużo do czynienia a ceny sprzedawców kg złp. 15.— utrzymują się w zupełności. Wkrótce należy się spodziewać zwyżki.

FENACETYNA. — Ceny kalkulowane w tym tygodniu podniosły się stopniowo obroty b. znaczne.

NADMANGANIAN POTASU — B. P. utrzymuje się w cenie na rynku stałym. Trafisakcyj niewiele. Kg złp. 4.—

RESORCINA — utrzymuje się mocna, po wyższej cenie z zeszłego tygodnia.

KWAS SALIC. — jest nieco mocniejszy w tym tygodniu i bardzo mało oferują. Kg złp. 12.—.

SALICYLAN SODU. — Sytuacja miejscowa jest bardzo mocna i każda mogąca zająć zmiana będzie miała charakter zwyżkowy. — Obroty były znowu bardzo ożywione. — Kg złp. 15.—.

KALENDARZYK GIEŁDOWY**NOWE SPÓŁKI AKCYJNE.**

Fabryka cyklorii i palarnia kawy „Praga” w Warszawie, Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 600.000.000 mkp.

Stołeczne Towarzystwo budowlane, Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 300 milionów mkp.

Towarzystwo Handlu wyrobami Stalowymi „Ch. Flaksbaum” Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 500 milionów mkp.

Zakłady przemysłowe „Chęciny” Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 1 miliard marek.

Towarzystwo Przemysłowo-Handlowe R. Ostrowski, Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 400 milionów mkp.

„Półmet”, Polska Fabryka Lamp, Latań, i Wyrobów Metalowych wszelkiego rodzaju, Spółka akcyjna we Lwowie — o kapitale zakładowym 400 milionów marek.

Zakłady Przemysłowe „Pułtusk” Spółka akcyjna w Puławach — o kapitale zakładowym 2 milardy marek.

Towarzystwo Budowlano-Przemysłowe „Centrum”, Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 500 milionów marek.

Domy Aleja Szucha, Spółka akcyjna w Warszawie — o kapitale zakładowym 75 miliardów mkp. „Premier” Polska Naftowa Spółka akcyjna we Lwowie — o kapitale zakładowym 1 miliard mkp.

ZEZWOLONO NA POWIĘKSZENIE KAPITAŁU AKCYJNEGO.

Towarzystwo Wód Mineralnych „Druskiéniki” Spółka akcyjna w Warszawie — o 299.999.808 Mkp. czyli do 301.295.808 Mkp. przez II emisję 1.388.888 sztuk nowych akcji.

Za treść ogłoszeń Redakcja nie odpowiada

Przedsiębiorstwo Przemysłowo-Handlowe
INSTALACJA

363 Sp. z ogr. odpow.
Kraków, ulica Zielona L. 7. — Telefon 4166
poleca wszelkie artykuły w zakres instalacji i wodociągów wchodzące.

Prawdziwiecicho pisząca jest
tylko maszyna do pisania
L. C. Smith & Bros N. Y.
U. S. A. LUDWIK AKS I AN,
Kraków, Telefon Nr. 32-88

Na sezon obecny

Na sezon obecny

polecamy ubrania męskie
i dzieciinne oraz raglany
i palta zimowe w wielkim
wyborze po cenach
konkurencyjnych

DOM KONFEKCYJNY

KRAKÓW, UL. GRODZKA 26

283 1-4

KONFEKCJA

UL. FLORJAŃSKA 28.

Na sezon zimowy!!

wykonuje wszelkie roboty w zakresie **krawiectwa** i kuśnierstwa wchodzące tak **męskiego** jak i **damskiego** o (25% taniej niż w śródmieściu) z własnych materiałów lub dostarczonych. Polecam również gotową konfekcję męską po cenach nader niskich. 275

Józef Gajda

Kraków-Dębniki, Rynek 9, (sklep).

Jedyny SKŁAD SUKNA**Ł. Kirschnera**

Kraków, Karmelicka 10, Tel. 32. Założony wr. 1892.
poleca na każdy sezon wielki wybór materiałów w najlepszych gatunkach. **ceny umiarkowane.** 341

Dla Panów Dla Panów
Specjalność! 226

Szlifiernia brzytew oraz wielki wybór brzytew, scyzoryków i maszynek do włosów na składzie

MYSZKOWSKI,

Kraków, ul. Dietłowska 46.

SPORT ZIMOWY KALOSZE

Sanki, Saneczki dzieciinne, Narty (Ski) i wszelkie przybory do tychże szwedzkie, męskie, damskie i dzieciinne, Śniegowca, Rogóżki, Wateczki do drzwi i okien

Szczotki wszelkiego rodzaju

polecają najtaniej

317

Reim Ska zar. z ogr. odp. Kraków

Hurtownia artykułów technicznych
S. SZAJER w Krakowie,
Pl. W.W. Świętych 8, tel. 41-54

Poleca po cenach wyłącznie hurtownych wszelkie artykuły techniczne i elektrotechniczne, j. n.

Węże parciane, spiralne i gumowe, płyty uszczelniające oryginalne Klingerit Moorit, pasy skórzane wiedeńskie i krajowe, rzemyki do szycia tychże itp.

Zarówki metalowe najlepszych fabrykatów, przewody miedziane, rurki obolowane, wyłączniki itp. 394

Biuro Spedycyjne „PRZEWÓZ”

i PRZEDSIĘBIORSTWO DOWOZOWE

KOLEI PAŃSTWOWYCH

345 3-3

Spółka z ogr. odpow.

ZAŁOŻONE PRZEZ CENTR. ORGANIZACJE ROLNICZE
KRAKÓW, DŁUGA 31. — TELEF. 3063

załatwia wszelkiego rodzaju czynności spedycyjne i przewozowe, umijętne przewożenie mebli we własnych wozach meblowych tak w miejscu jak i koleją do wszystkich miast.

WŁASNE MAGAZYNY, ZAPRZĘGI. — CENY NAJNIŻSZE.

KURSA maturalne „Wiedza”, Kraków, ul. Długa 74, przygotowują do matury gimnazjalnej wszystkich typów i seminarjalnej. Analog. kursa pisemne z pomocą świeżo fachowo opracowanych instrukcji i objaśnień. Jedynie kursa w Krakowie, na których udzielają lekcji wyłącznie fachowi profesorowie szkół średnich. — Uczniom i uczniom kursu pisem. przysługuje prawo uczęszczania raz na tydzień na wykłady zbiorowe. Wypożycza się podręczniki. Dla wojskowych znaczne ulgi.

Ządać wszędzie
Kurjera Wieczornego

Książki Dla wszystkich typów i klas gimnazjalnych kupujemy i płacimy najwyższe ceny. — Ku sa Maturalne „WIEDZA” Kraków-Długa L. 74. 358

Najtaniej
sprzedają
firma
„Lux”
Kraków
Plac Dominikański 2.

wszelkie przybory
dourządzenia światła
elektr. i dzwonków
elektr. Tel. 3345

Poszukujemy do kupna

MASZYNY

DO
KRAJANIA

papieru i tektury

oraz maszyny do pisania.
„Fawat”, Fabryka waty chemicznej, Kraków, Zielona 7.

Inż. WACŁAW GĄSIOR i SKA

W KRAKOWIE, ULICA KARMELICKA L. 14. — TELEFON 4070.

dostarczają silników, maszyn cegielnianych „RAUPACHA”,
gatrów oraz maszyn do obróbki orzewa F-my „FRAMAG”

URZĄDZAJĄ ZAKŁADY PRZEMYSŁOWE WSZELKIEGO RODZAJU.

192

